

553.

**Rozporządzenie Prezesa Głównego Urzędu
Ziemińskiego wydane w porozumieniu z Mi-
nistrem Skarbu**

z dnia 30 maja 1923 r.

**w przedmiocie wykonania ustawy z dn. 19 kwiet-
nia 1923 r. o przyznaniu kredytu na pomoc dla
osadników.**

Na mocy art. 10 ustawy z dn. 19 kwietnia 1923 r. o przyznaniu kredytu na pomoc dla osadników (Dz. U. R. P. № 54 poz. 375) zarządza się co następuje:

§ 1. Pożyczki z funduszu 50 miliardów marek, ustanowionego w ustępie 2 art. 2 ustawy z dnia 19 kwietnia 1923 r. o przyznaniu kredytu na pomoc dla osadników (Dz. U. R. P. № 54 poz. 375) osobicie gospodarujących na swych osadach przyznają dla osadników cywilnych i wojskowych nie korzystających z parcelacji z ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego (Dz. U. R. P. 1921 r. № 4 poz. 18)—okregowe urzędy ziemskie. Pożyczki z tego funduszu dla osadników, korzystających z ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. 1921 r. № 4 poz. 18) udziela Państwowy Bank Rolny na podstawie odrębnych przepisów.

§ 2. Pożyczki mogą być udzielane jedynie za kwalifikowanym w myśl obowiązujących przepisów osadnikom — posiadaczom osad nabytych w czasie od powstania Państwa Polskiego do końca roku 1922 z uwzględnieniem również tych osadników, którzy będą osadzeni w roku 1923 na gruntach już zajętych pod osadnictwo do dnia 31 grudnia 1922 r., a to na zaspokojenie najniezbędniejszych potrzeb kredytowych osadników w dziedzinie zagospodarowania i pobudowania się.

Pożyczki mają być udzielane w miarę istotnej potrzeby,—ogólna suma pożyczki udzielanej jednemu osadnikowi nie może jednak przekraczać równowartości kwoty 1250 złotych.

§ 3. Pożyczki udzielane w myśl niniejszego rozporządzenia są wydawane na skrypty dłużne. Pożyczki te są krótkoterminowe i winny być najpóźniej po upływie jednego roku od chwili udzielenia

pożyczki bądź spłacone w gotówce, bądź ze względu na stan materialny osadnika skonwertowane na pożyczki na dłuższy termin ze źródeł emisyjnych, a to w myśl przepisów, które w tym przedmiocie będą wydane i do których pożyczkobiorca będzie musiał zastosować się pod groźbą utraty prawa do konwersji.

§ 4. Pożyczki udzielane są w walucie markowej za skryptami dłużnymi opiewającymi na złote w wartości określonej w ustawie z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. № 83 poz. 740), przyczem kurs przeliczenia złotych na marki ustala Minister Skarbu; pożyczki podlegają oprocentowaniu po 4% od sta w stosunku rocznym. Procenty są płatne z dołu i pobierane w markach polskich na podstawie odpowiedniego przeliczenia przypadającej Skarbowi Państwa tytułem oprocentowania kwoty w złotych.

Kurs przeliczenia złotych na marki polskie w celu spłaty pożyczki lub w celu uiszczenia procentów ustala Minister Skarbu.

§ 5. Osadnicy, ubiegający się o pożyczkę, winni złożyć właściwemu komisarzowi ziemskiemu lub okręgowemu urzędowi ziemskiemu podanie według załączonego wzoru (załącznik 1).

Podania zaopiniowane odręcznie przez komisarza ziemskiego lub sprawdzone na podstawie materialów, posiadanych przez okręgowy urząd ziemski, są niezwłocznie rozpatrywane przez prezesa okręgowego urzędu ziemskiego, który decyduje o przyznaniu pożyczki i ustala jej wysokość.

O przyznaniu pożyczki okręgowy urząd ziemski natychmiast zawiadamia petenta żądając przedstawienia odpowiedniego skryptu dłużnego według załączonego wzoru (załącznik 2 dla b. zaboru rosyjskiego i załącznik 3 dla b. zaboru austriackiego).

Tożsamość podpisu petenta na skrypcie dłużnym winna być zaświadczona bądź notarialnie, bądź przez właściwego sędziego pokoju, wójta gminy lub komisarza ziemskiego, stosownie do przepisów, obowiązujących w miejscu sporządzenia skryptu dłużnego.

§ 6. Należności z tytułu pożyczki nie wpłacone w terminie będą uważane za zaległe. Od sumy zaległej pobierane będą odsetki zwłoki w stosunku $\frac{1}{2}\%$ za każdy cały lub rozpoczęty miesiąc zaległości.

§ 7. Należności nie wpłacone w terminie płatności podlegają przymusowemu ściągnięciu przez Państwowy Bank Rolny w trybie administracyjnym przewidzianym w art. 9 ustawy z dnia 19 kwietnia 1923 r. (Dz. U. R. P. № 54, poz. 375).

§ 8. Pożyczki bez względu na pierwotny umówiony termin stają się natychmiast płatne jeżeli nie

zostały spełnione przez dłużnika warunki, zastrzeżone w skrypcie dłużnym.

§ 9. Pożyczki przewidziane w niniejszych przepisach udzielane będą z przeznaczonych na ten cel funduszy Głównego Urzędu Ziemskiego, który określi sumy, jakimi poszczególne okręgowe urzędy ziemskie uprawnione będą dysponować.

§ 10. Administracja pożyczkami, udzielonemi na mocy niniejszych przepisów, powierza się Państwowemu Bankowi Rolnemu, którego obowiązki z tego tytułu obejmują:

- 1) ewentualne wypłacanie pożyczek,
- 2) inkasowanie i ściąganie rat i wszelkich należności, wypływających z udzielania pożyczek,
- 3) przestrzeganie, aby zobowiązania, składane przez dłużników i interesowane w udzieleniu pożyczek osoby, odpowiadały wymaganiom niniejszych przepisów, oraz aby spłaty pożyczek następowały w sposób przewidziany przy wydaniu,
- 4) prowadzenie odrębnej dla tych pożyczek księgowości,
- 5) przedkładanie Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego miesięcznych sprawozdań buchalteryjnych.

Pozatem administracja pożyczkami podlega przepisom, zawartym w art. 8—13 Statutu Państwowego Banku Rolnego.

Miesięczne sprawozdania buchaltaryjne Państwowego Banku Rolnego, o których mowa w p. 5 niniejszego paragrafu, Główny Urząd Ziemski będzie podawać do wiadomości Ministerstwa Skarbu.

§ 11. Dodatek administracyjny na pokrycie wydatków, związanych z wykonaniem czynności powierzonych Państwowemu Bankowi Rolnemu (art. 5) uiszcza dłużnik przy udzielaniu pożyczki z góry.

§ 12. Podania, skrypty dłużne, zaświadczenia, pokwitowania z odbioru i ze zwrotu sum pożyczkowych oraz inne akty i dokumenty związane z udzieleniem osadnikom cywilnym i wojskowym państwowej pomocy kredytowej, tudzież podania o ulgi przy spłaceniu tych pożyczek wolne są od wszelkich opłat skarbowych i komunalnych.

§ 13. Osadnikiem w rozumieniu niniejszego rozporządzenia jest każdy nabywca gospodarstwa lub działki gruntowej z majątków rozparcelowanych w myśl ustaw o reformie rolnej.

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego: *Sew. Ludkiewicz*

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Załącznik 1 do § 5 rozp. Pr. Gl. Urz.
Ziem. z dn. 30 maja 1923 r. poz. 553.

Wypełnia Urząd
Ziemski.

Rodzaj parcelacji: Zaznaczenie decyzji z dn. _____ 192_____ r.: przyznano
pożyczki Mkp. _____ na kupno _____

wypłacaną niezwłocznie ewentualnie w _____ ratach.

Wypłacono: I _____ Mkp. w dn. _____ 192_____ r.
II _____ Mkp. w dn. _____ 192_____ r.
III _____ Mkp. w dn. _____ 192_____ r.

Do Pana Prezesa
Okręgowego Urzędu Ziemskiego w _____

Wolne od opłaty
stemplowej.

Osadnika (nazwisko i imię) _____

byłego bezrolnego, małorolnego, pełnorolnego, służby folwarcznej,
inwalidy wojennego, zasłużonego żołnierza W. P., obecnie posiadacza
działki gruntowej № _____ o obszarze _____ ha
z majątku _____ w gminie _____
powiecie _____ województwie _____

P O D A N I E.

Podając niżej szczegółowe dane o składzie rodziny, stanie posiadania i zagospoda-
rowaniu się, proszę o udzielenie mi pożyczki, a mianowicie na:

- 1) kupno zboża i kartofli dla dokonania zasiewów:
 - a) wiosennych na obszarze _____ ha
 - b) ozimych na obszarze _____ ha

na sumę Mk. _____
 - 2) kupno inwentarzy żywych:
 - a) _____ koni, b) _____ krów

na sumę Mk. _____
 - 3) kupno inwentarzy martwych:
 - a) _____ wóz, b) _____ pług, c) _____ brona,
 - d) _____ wialnia, e) _____

na sumę Mk. _____
 - 4) kupno materiałów budowlanych dla:
 - a) zabudowań gospodarczych, b) domu mieszkalnego

na sumę Mk. _____
 - 5) zwózkę materiałów budowlanych, zapłacenie robocizny
i wogóle wzniesienie zabudowań gospodarczych i mie-
szkalnych
- na sumę Mk. _____

Ogółem zaś na sumę Mk. _____

_____ dn. _____ 192_____ r.

(podpis pełenta)

UWAGA: Przy wypełnianiu podania należą słowa niepotrzebne wykreślić.

za nie umiejącego pisać (wymienić nazwisko i imię) _____
na skutek jego osobistej prośby podpisał _____

Dane o osadniku zgłaszającym się o pożyczkę.

I. Skład rodziny (wymienić imiennie wszystkich członków rodziny z oznaczeniem wieku, oraz osób zatrudnionych w gospodarstwie) _____

II. Działkę gruntową nabył w roku _____ na podstawie aktu kupna - sprzedaży, umowy przyrzeczenia sprzedaży za cenę _____ Mkp. (z parcelacji prywatnej) i objął w posiadanie w _____ roku.

III. Posiada obecnie:

a) _____ krów	e) _____ bron	i) zabudowań gospodarcz. (jakie) _____
b) _____ koni	f) _____ wialni	j) zabudowań mieszkaln. (jakie) _____
c) _____ wozów	g) _____ młynek	k) _____
d) _____ pług.		l) _____

IV. Dokonał lub dokona zasiewów bez państwowej pomocy kredytowej:

- a) w jesieni 192___ r. na obszarze _____ ha
 b) na wiosnę 192___ r. na obszarze _____ ha
 c) w jesieni 192___ r. na obszarze _____ ha

V. Dotychczas otrzymał państwową pomoc kredytową:

- a) od Głównego Urzędu Ziemińskiego w r. _____ na kupno gruntu Mk. _____
 b) „ „ „ „ w r. _____ na zagospodarowanie się Mk. _____
 c) „ Minist. Robót Publicznych w r. _____ na pobudowanie się Mk. _____
 d) „ „ Rolnictwa i Dóbr Państwowych w r. _____ w gotówce Mk. _____
 e) „ _____ w r. _____ w naturze, a mian.: konia, wóz, budulec
 f) _____

dn. _____ 192___ r.

(Podpis petenta lub w razie jego niepiśmienności innej osoby)

Prawdziwość powyższych danych potwierdzają:

(podpisy i pieczęcie instytucji rządowych, urzędów gminnych, społecznych, samorządowych i t. d.).

Opinia Powiatowego Komisarza Ziemińskiego:

Załącznik 2 do § 5 rozp. Pr. Gl.
 Urz. Ziem. z dn. 30/V 1923 r. poz. 553.
 Wzór dla b. zaboru rosyjskiego.

Na podstawie art. 8 Ustawy z dnia
 19 kwietnia 1923 r. (Dz. Ust. № 54
 poz. 375) wolne od wszelkich opłat skar-
 bowych i komunalnych.

SKRYPT DŁUŻNY.

§ 1. Niżej podpisany
 oświadcza, że z funduszu przeznaczanego na pomoc dla osadników na mocy ustawy z dnia 19 kwiet-
 nia 1923 roku o przyznaniu kredytu na pomoc dla osadników (Dz. U. R. P. № 54 poz. 375) otrzy-
 mał od Państwowego Banku Rolnego w Warszawie stosownie do decyzji Prezesa Okręgowego Urzędu
 Ziemskiego w z dnia 192... r. na
 cele wymienione w tej decyzji pożyczkę w gotówiznie w sumie złotych polskich słow-
 nie
 czyli, wedle kursu w dniu wypłaty pożyczki marek słownie

i z otrzymania tej pożyczki kwituje. Powyższą sumę złotych polskich
 zobowiązuje się zwrócić Państwowemu Bankowi Rolnemu w Warszawie w ciągu roku od dnia wypłaty
 pożyczki bez wezwania i postawienia w zwłocę, a to w złotych polskich, względnie w walucie, mającej
 obieg w kraju, według kursu ustanowionego przez Ministra Skarbu w stosunku do złotego polskiego
 w dniu faktycznej spłaty pożyczki.

§ 2. Od sumy przyznanej pożyczki w złotych polskich, dłużnik obowiązany jest opłacać procenty
 w wysokości 4 od sta rocznie. Zasady, obowiązujące dla spłaty kapitału pożyczki, mają zastosowanie
 również do procentów.

Dłużnikowi służy prawo spłacania pożyczki w całości lub części w każdym czasie przed terminem
 płatności.

§ 3. Zeznający upoważnia Państwowy Bank
 Rolny, względnie Okręgowy Urząd Ziemski w do potrącenia z przypadają-
 czej do wypłaty sumy pożyczkowej dodatku administracyjnego w stosunku jeden od sta na rzecz Pań-
 stwowego Banku Rolnego.

§ 4. Wszelkie koszty i wydatki, połączone z pożyczką, a w szczególności ewentualne należności
 skarbowe, notarialne, hipoteczne, tak z tytułu wpisania, jak i wykreślenia, jak również koszty procesowe,
 sądowe i egzekucyjne nawet przez osoby trzecie spowodowane, zobowiązuje się dłużnik ponosić z włas-
 nych funduszy ewentualnie zwrócić je w całości Państwowemu Bankowi Rolnemu wraz z odsetkami
 w wysokości czterech (4) od sta rocznie, które biegną od dnia uiszczenia rzeczonych kosztów i wydatków
 przez Bank aż do dnia ich rzeczywistego zwrotu Bankowi.

§ 5. Dłużnik zobowiązuje się użyć otrzymaną pożyczkę na cele w powołanej decyzji o przyzna-
 niu pożyczki oznaczone, a w szczególności na

przyczem podaje się w tym względzie kontroli i żądaniom Okręgowego Urzędu Ziemskiego w
, któremu bezpośrednio lub za pośrednictwem podwładnych organów służy
 prawo sprawdzenia, czy otrzymana pożyczka użyta została na cele w decyzji powyższej wskazane. Dłuż-
 nik przyznaje zarazem Okręgowemu Urzędowi Ziemskiemu w prawo bezpo-
 średniego lub pośredniego zakupienia z funduszy przyznanej pożyczki na jego, dłużnika, rachunek i rzecz
 materiałów i przedmiotów niezbędnych na cele wymienione z obowiązkiem odbioru tych przedmiotów
 w terminie i w miejscu wskazanem, przez tenże Urząd. Odnośnie do gospodarstwa, względnie działki, na
 którą udzieloną została pożyczka, dłużnik podaje się ograniczeniom i warunkom, ustanowionym w Prze-
 pisach z dnia 5 sierpnia 1922 r. wydanych przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego w porozumieniu
 z Ministrem Skarbu (Monitor Polski № 251 z 1922 r.) oraz wszelkim innym w tym przedmiocie wydanym
 lub w przyszłości mogącym być wydanymi przepisom, tudzież ograniczeniom wskazanym w art. 33 ustawy
 z dn. 15 lipca 1920 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. № 70, poz. 462).

§ 6. Niespłacona suma pożyczki wraz z ubocznymi należnościami staje się wymagalną i podlega
 natychmiastowemu zwrotowi Państwowemu Bankowi Rolnemu: a) jeżeli nie zostały spełnione przez dłużnika
 warunki, zastrzeżone przy udzieleniu pożyczki, a zwłaszcza gdy pożyczka nie została użyta na cel wskazany
 przy jej udzieleniu, b) jeżeli posiadłość dłużnika jest przezeń umyślnie lub na skutek niedbalstwa niszczone,
 c) jeżeli dłużnik działa wbrew ograniczeniom i warunkom w niniejszym skrypcie zastrzeżonem, d) jeżeli
 dłużnik z chwilą zaprowadzenia hipoteki dla posiadanego gospodarstwa, względnie działki gruntowej nie
 zabezpieczył hipotecznie zaciągniętej pożyczki.

§ 7. W razie niespłacenia pożyczki w terminie przewidzianym przez §§ 1 i 6 niniejszego skryptu
 dłużnik obowiązany jest uiszczyć odsetki zwłoki od niespłaconej sumy w stosunku 1/2% za każdy cały lub
 rozpoczęty miesiąc zaległości.

§ 8. O ile Okręgowy Urząd Ziemi uzna hipoteczne zabezpieczenie pożyczki za potrzebne, dłużnik obowiązuje się zabezpieczyć pożyczkę na 1 N. Działu IV wykazu hipotecznego należącej do niego nieruchomości w formie aktu jednostronnego na rzecz Skarbu Państwa wraz z 10% kaucją na zabezpieczenie nieuprzywilejowanych procentów i kosztów pod rygorem natychmiastowej wymagalności całej udzielonej pożyczki. O ileby nieruchomość nie miała urządzonej hipoteki, dłużnik obowiązuje się wywołać pierwsiastkową regulację takowej i zabezpieczyć należność Skarbu Państwa w sposób wyżej wskazany pod rygorem wymagalności całkowitej należności z tytułu udzielonej pożyczki.

§ 9. Dla wszystkich sporów, mogących wyniknąć z umowy niniejszej strony uznają wyłączną właściwość Sądu Okręgowego w

Załącznik 3 do § 5 rozp. Pr. Gł. Urz.
Ziem. z dnia 30/V 1923 r. poz. 553.
Wzór dla b. zaboru austriackiego.

SKRYPT DŁUŻNY.

§ 1 do § 7 według brzmienia załącznika 2.

§ 8. Dłużnik (imię i nazwisko)
ustanawia niniejszem prawo zastawu: a) dla sumy mk. (suma wypłaconej pożyczki) wraz z 4°/_o od dnia wypłaty pożyczki) oraz kosztami sądowymi i egzekucyjnymi; b) dla kaucji w sumie marek (dziesięć procent sumy pożyczkowej) dla wszelkich innych kosztów i należności, którym nie służy prawo pierwszeństwa sumy kapitałowej i zezwala, ażeby powyższe prawo zastawu wpisanem zostało w stanie biernym nieruchomości, objętej w. h. 1
ks. gr. gm. kat.....

§ 9. Dla wszystkich sporów, mogących wyniknąć z umowy niniejszej, strony uznają wyłączną właściwość Sądu rzeczowo właściwego we Lwowie.